

INFORME PARCIAL

Sessions de debat del procés participatiu 'Visió 2030: La cooperació catalana al desenvolupament global'

Tema 3.1 Dades i desenvolupament

Octubre 2018

Índex

Índex.....	2
1. Introducció.....	3
2. Informació General de la Sessió.....	3
3. Objectius de la sessió.....	4
4. Dinàmica emparada i Continguts de la Sessió.....	4
5. Resultat de la sessió.....	5
5.1 Diagnosi del tema específic de la Sessió.....	5
5.2 Tendències i reptes de futur de cara la visió 2030.....	8
5.3 Altres aportacions.....	9
6. Resum de resultats.....	9
7. Valoració del funcionament de la dinàmica i altres observacions.....	12
8. Annexos.....	13
8.1 Presentació utilitzada per a la sessió.....	13

1. Introducció

La Direcció General de Cooperació al Desenvolupament i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament volen encarar els nous reptes que suposa l'Agenda 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible de les Nacions Unides.

Per a fer-ho, s'ha iniciat un procés participatiu que vol comptar tant amb els actors protagonistes de la cooperació catalana com amb les organitzacions d'altres països. Ho fem amb tres objectius:

- Aconseguir una visió pròpia sobre com ha de treballar la cooperació al desenvolupament de Catalunya en relació amb l'Agenda 2030. És allò que anomenem Visió 2030.
- Sustentar el futur Pla director de cooperació al desenvolupament 2019-2022.
- Ampliar i diversificar les relacions, i crear noves oportunitats de treball conjunt.

El procés participatiu consta de diferents fases i canals, entre els quals es troben les Sessions de debat que s'han realitzat a Catalunya amb l'objectiu de treballar les línies estratègiques de la cooperació catalana al desenvolupament en el marc de la Visió 2030 i els Objectius de Desenvolupament Sostenible que marquen les Nacions Unides. Cada sessió ha girat entorn a un dels 23 temes de la Visió 2030, i estaran obertes a tota la ciutadania.

2. Informació General de la Sessió

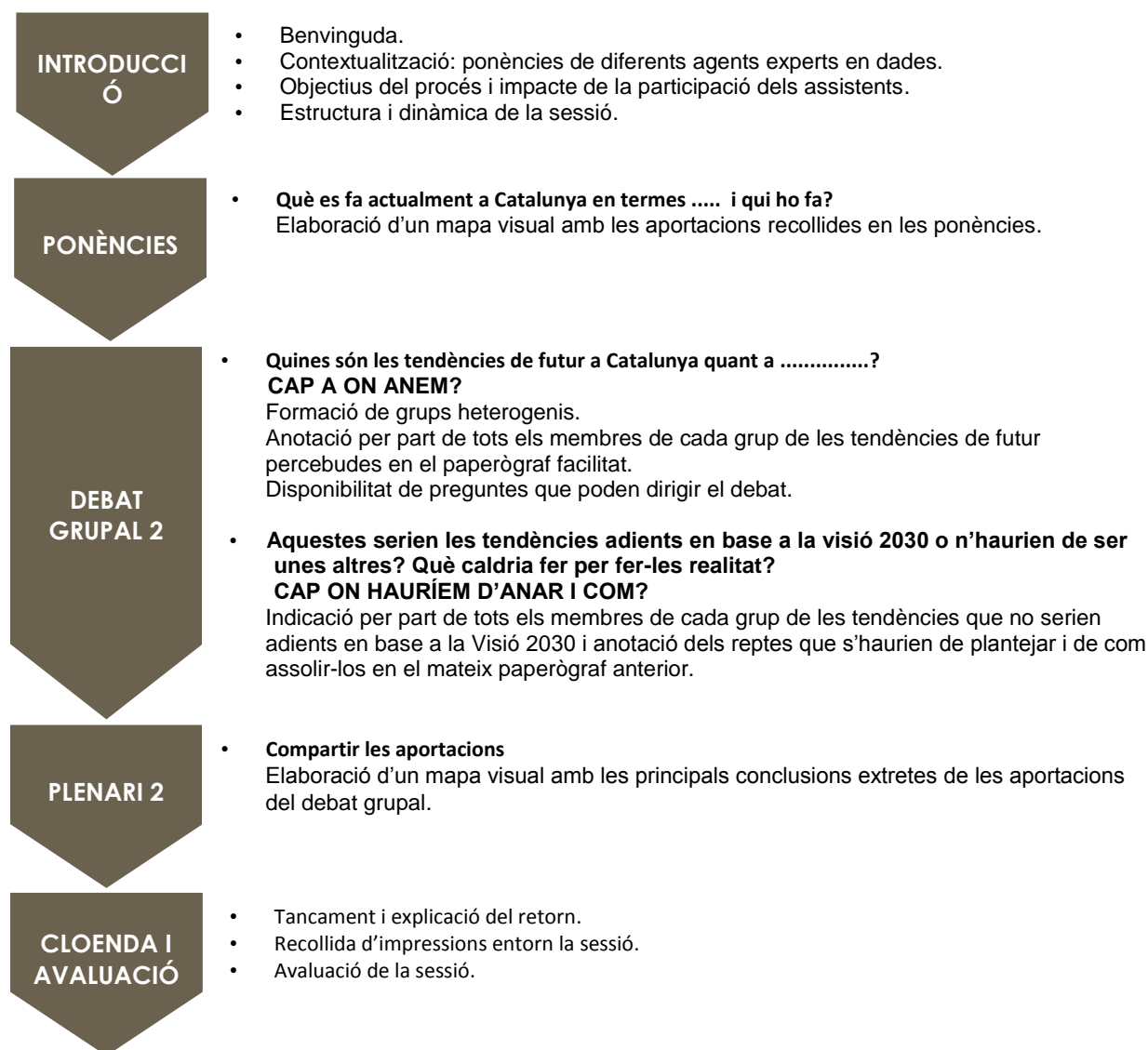
Eix Temàtic:	3. Gestió del coneixement i orientació a resultats		
Tema específic:	3.1. Dades i Desenvolupament	Tipus de Sessió	Debat presencial
Data, Lloc i hora:	8 d'octubre de 2018, a la Casa del Mar. C. Albareda, 1, Barcelona, a les 17h.		
Nombre de participants:	14		
Perfil dels Participants:	Personal de l'ACDC i de la Direcció General de Cooperació de la Generalitat de Catalunya, Universitat de Barcelona, entitats vinculades a la cooperació, consultories privades i estudiants.		

3. Objectius de la sessió

Obtenir informació i criteri sobre qui està fent què dels agents participants, així com sobre quines són les tendències i la perspectiva de futur en relació a cadascun dels temes de debat i sobre la millor pràctica i la solució de problemes.

4. Dinàmica emparada i Continguts de la Sessió

La dinàmica seguida durant la sessió es mostra en el següent esquema:

Tal i com detalla l'anterior esquema, en aquesta sessió, la primera part del debat es va vehicular a través de diverses ponències, organitzades per part de Jordi Vitrià i Josep Perelló,

professors de la Universitat de Barcelona i membres d'un grup de recerca de la pròpia UB en relació a dades i desenvolupament. Les ponències que van establir la situació actual de les Dades i el Desenvolupament van ser les següents:

- Manuel Herranz (Chief Scientist at UNICEF Office of Innovation) i Elisa Omodei (Research Scientist at UNICEF Office of Innovation): Magic Box: una plataforma per recollir dades massives útils per l'ajuda al desenvolupament.
- Marco Bressan (Chief Data Scientist, Satellogic): Satèl·lits i ajuda al desenvolupament.
- Davide Tamburlini (MSF), Conor Prenderville (Chief of Application for Operations of MSF): Les dades a MSF: tecnologia i canvi cultural.
- Bruno Raimbault (Health Information Systems Consultant). Com obtenir dades sobre el terreny?
- Maria Jesús Pinazo (InSPIRES ISGLOBAL): Science shop: un nou concepte dins l'àmbit de la cooperació. Participació i reorientació de la recerca en base a necessitats ciutadanes (en matèria d'accions en cooperació). Experiències a Tunísia i Bolívia.

Per tant, la situació actual de l'àmbit en qüestió, es va establir en base al contingut d'aquestes ponències.

A l'annex s'inclou el power point utilitzat per a dinamitzar la sessió.

5. Resultat de la sessió

5.1 Diagnosi del tema específic de la Sessió

De les ponències, es va extreure la següent radiografia del que es fa actualment a Catalunya i a nivell global en termes de Dades i Desenvolupament.

- Existència de plataformes com Magic Box d'UNICEF, que és una plataforma de Big Data social que mostra en temps real informació resultat de la combinació i anàlisi de dades agregades i anonimitzades aportades per companyies privades. Magic Box es va posar a prova per primera vegada al 2014 para donar resposta a la crisi de Ébola a l'Àfrica Occidental i més recentment al virus del Zika.

A diferència d'altres plataformes similars, centrades en la visualització i anàlisi de dades humanitàries, Magic Box té la capacitat de combinar dades en temps real del sector privat amb altres conjunts de dades públiques existents relacionades amb la meteorologia, GIS (sistema d'informació geogràfica-UNICEF) i dades socioeconòmiques o epidemiològiques, entre d'altres. Amb la valuosa informació extreta, UNICEF pot optimitzar la seva resposta a emergències de salut o altres desastres naturals imprevisibles i protegir els nens.

Alguns usos destacats pels que s'ha fet servir Magic Box són:

- Utilitzant dades sobre com es mouen les persones (entre països o dins d'ells) per crear mapes de risc de la propagació de malalties.
 - Utilitzant imatges de satèl·lit i altres dades per assignar les escoles i mesurar la seva connectivitat com una eina per a emergències, així com activitats de promoció i d'accés a la informació.
 - Utilitzant dades sobre com la gent utilitza o no, serveis com xarxes mòbils després d'una emergència per entendre com una comunitat es pot reconstruir.
 - Utilitzant dades de satèl·lits i de telefonia mòbil per entendre indicadors com el llindar de pobresa de les llars, en temps real.
 - Utilitzant dades sobre com accedeix o no la gent a la informació per establir uns mínims al voltant de la quantitat i tipus d'informació a la qual els nens haurien de tenir accés.
- Dades facilitades per satèl·lits, com l'experiència relatada de l'empresa Satellogic, l'objectiu de la qual és tenir una "constel·lació" de microsatèl·lits capaços de monitoritzar "cada metre quadrat del planeta" i extreure'n informació "de què passa al món en temps real". Aquest sistema facilita una gran quantitat de dades territorials a temps real que poden permetre calcular indicadors relacionats amb molts àmbits d'ajuda al desenvolupament.
 - MSF InnoChallenge, projecte utilitzat per MSF en què llança un repte detectat en els seus projectes i que està destinat a resoldre o proposar possibles solucions a través de diferents tècniques en col·laboració, com el pensament de disseny o la Crowdsourcing. Es tractaria de la creació d'un ecosistema de persones, experts o no, que intercanvien idees i creen noves aliances. És una tècnica que utilitzen moltes institucions per decidir com abordar un repte. Són equips interdisciplinaris que busquen solucions, cadascun aportant els seus coneixements en una àrea específica.

Per exemple, un dels reptes seleccionat per MSF ha estat com millorar la recollida i la transmissió de les històries clíniques dels pacients amb febres hemorràgiques Ebola i Marburg en una zona d'aïllament. Amb aquesta finalitat, MSF ha convidat un grup d'experts, empresaris i investigadors amb coneixements específics en tecnologies aplicades i projectes mèdics per participar en el projecte. Els objectius d'aquesta acció han estat: portar MSF a l'ecosistema d'emprenedors, investigadors i empreses relacionades amb la tecnologia aplicable als projectes de Medicina humanitària i generar i resoldre problemes de Medicina humanitària mitjançant el crowdsourcing amb els quals generar un vincle sostenible amb la societat.

També des de MSF utilitzen el màrqueting social en temes de salut pública, treballant dades particulars, individuals. Desenvolupen diversos models de dades. En posen com exemple un en el recullen les dades a través d'intermediaris relacionats amb la salut com

poden ser treballadors/res socials, metges/esses, etc., les introdueixen en una App a través de la qual poden interaccionar els mateixos beneficiaris de les dades a través de xarxes socials, telefonia mòbil...

- Durant la dècada dels 70, sorgeixen a Holanda les science shops com oficines vinculades a la universitat que permeten establir un contacte directe entre ciència i ciutadania. Les science shops, per tant, faciliten la interacció contínua dels grups de recerca amb la societat civil, generalment, a través d'ONG i associacions ciutadanes.

Plantejades com un win-win, les science shops permeten aportar idees per orientar les línies d'investigació a necessitats reals, és a dir "recerca i innovació guiades sota demanda". D'aquesta manera, la ciència no només es decideix en despatxos, a porta tancada, sinó que s'obre a la participació de la ciutadania i els grups d'interès (stakeholders), i busca, al seu torn, orientar decisions polítiques mitjançant un exercici de socialització-comunicació a grups d'interès, inclosos els actors polítics.

A partir de l'experiència i el coneixement previ, ISGlobal vol fer evolucionar aquest concepte cap a un model 2.0, des d'una perspectiva glocal [actuant localment però pensant globalment] i d'una forma culturalment inclusiva i socialment responsable. Investigadors, professionals de la salut i altres experts internacionals -majoritàriament europeus però també d'Amèrica Llatina i Àfrica- treballaran en el co-disseny, implementació i desplegament de diversos models. El projecte posa un especial interès en projectes de recerca i innovació en salut i medi ambient, especialment els relacionats amb l'equitat i els grups més vulnerables (dones, gent gran, adolescents, migrants i refugiats).

Les pròpies ponències, a més de la situació actual, van establir diverses mancances referents a les Dades i el Desenvolupament:

- Els sistemes de transmissió de dades actual són deficients.
- En les accions de desenvolupament, manquen dades amb evidència científica per una metodologia qualitativa.
- Actualment existeix una baixa interconnexió entre Big Data diferents.
- Existeixen diferències importants entre el nivell de la qualitat de les dades segons el país on es troben.
- Les formes i metodologies actuals de tractament, emmagatzematge i compartició de dades no són eficients.
- També existeixen problemes interns de "cultura" de les organitzacions en el tractament de dades, no hi ha visualització dels beneficis i existeixen moltes pors i recances.
- Hi ha poc finançament en relació a la tecnologia que envolta l'àmbit de les dades.
- Hi ha deficiències també en la preservació de Micro Dades.

- Falta de connexió entre les dades del sector privat, considerat com un dels actors principals en aquest àmbit, els governs i les entitats.
- Manca usabilitat en la recollida de dades individuals.

5.2 Tendències i reptes de futur de cara la visió 2030

Les tendències aportades que es consideren que no serien adients des d'una visió 2030 són les següents:

- Dades actualment poc accessibles i sense una clara tendència a millorar-ne la seva accessibilitat.
- Tendència a no resoldre la manca de mètode científic en el tractament de dades.
- Dificultats no resoltes i barreres en les fonts de dades primàries, com les provinents d'ONGs locals.
- Tendència a mantenir l'excés de burocràcia en la facilitació i tractament de dades.
- No unificació del llenguatge utilitzat quant a dades, sinó manteniment de les diferències de llenguatge existents.
- Manca de recursos, més remarcable en el cas de petites ONGs.
- Poca cultura organitzativa i tendència a la no adaptació.

A partir de les anteriors tendències, el debat va permetre establir quins haurien de ser els reptes de futur per treballar en base a una visió 2030:

- S'haurien de marcar objectius generals d'utilització de dades per anàlisi d'impactes que permetessin ser resolutius.
- Un objectiu secundari seria el d'utilitzar les dades com a sensibilització en el món occidental.
- El repte central, alineat amb els anteriors objectius, seria el de construir un ecosistema de dades, on es veiessin reflectits tots els agents (públics i privats), sense barreres de transferència ni tractament, i amb models integrats que permetessin aquesta transferència.
- En relació a les pròpies dades existents, el repte es centraria en aconseguir que fossin compartides, de qualitat a qualsevol nivell, interoperatives i que es preservessin en el temps.
- També caldria treballar per una estandardització i homogeneïtzació de conceptes i criteris.
- Incorporar en major mesura l'evidència científica en l'anàlisi i tractament de dades, així com la intel·ligència artificial, oberta i transparent.

- En aquest sentit, i en paral·lel, cal treballar per un canvi cultural en les organitzacions que permeti entendre el valor de la disponibilitat, accés i transferència de les dades, així com del seu tractament.
- Amb tot, cal també treballar per millorar l'accés a infraestructures tecnològiques que permeti disposar i transferir dades, així com també superar les barreres actuals per accedir a les dades que no tenen els intermediaris i que cal anar a buscar en un territori concret.
- El darrer repte o, fins i tot estratègia, es centraria en la capacitat digital i en relació a les dades tant de la ciutadana, sobre el terreny, com de les entitats. Així com fomentar la visibilització de les dades com una oportunitat de formació en sí.

Els instruments, eines i estratègies recollides per assolir els reptes de futur han estat els següents:

- La cerca i obtenció de noves fonts, sobre el terreny.
- La digitalització global de les dades.
- La utilització del data set per recerca.
- La disponibilitat de plataformes de dades per fer difusió i capacitat i per generar disponibilitat de tractament de les mateixes.
- Aplicar la ciència participativa per garantir la qualitat de les dades.
- Una major comunicació i sensibilització ciutadana per donar utilitat a la informació.

5.3 Altres aportacions

En aquest debat, en algun moment, es va confondre el concepte de Dades amb els indicadors i/o criteris utilitzats per a les avaluacions.

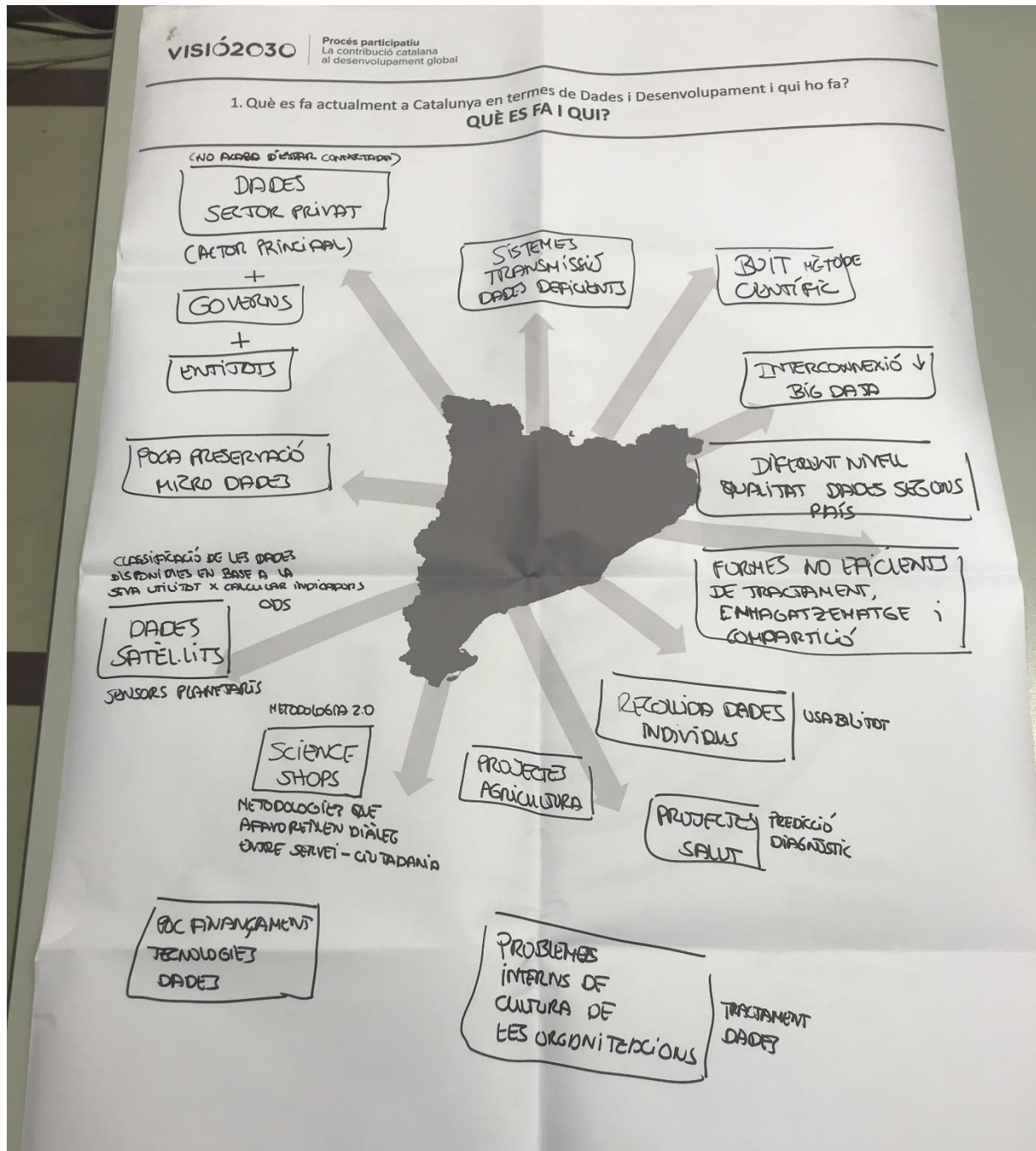
En aquest sentit, es van fer aquestes dues aportacions:

- La necessitat de revisar i crear nous criteris d'avaluació
- La necessitat d'estandarditzar els conceptes de gestió de projectes

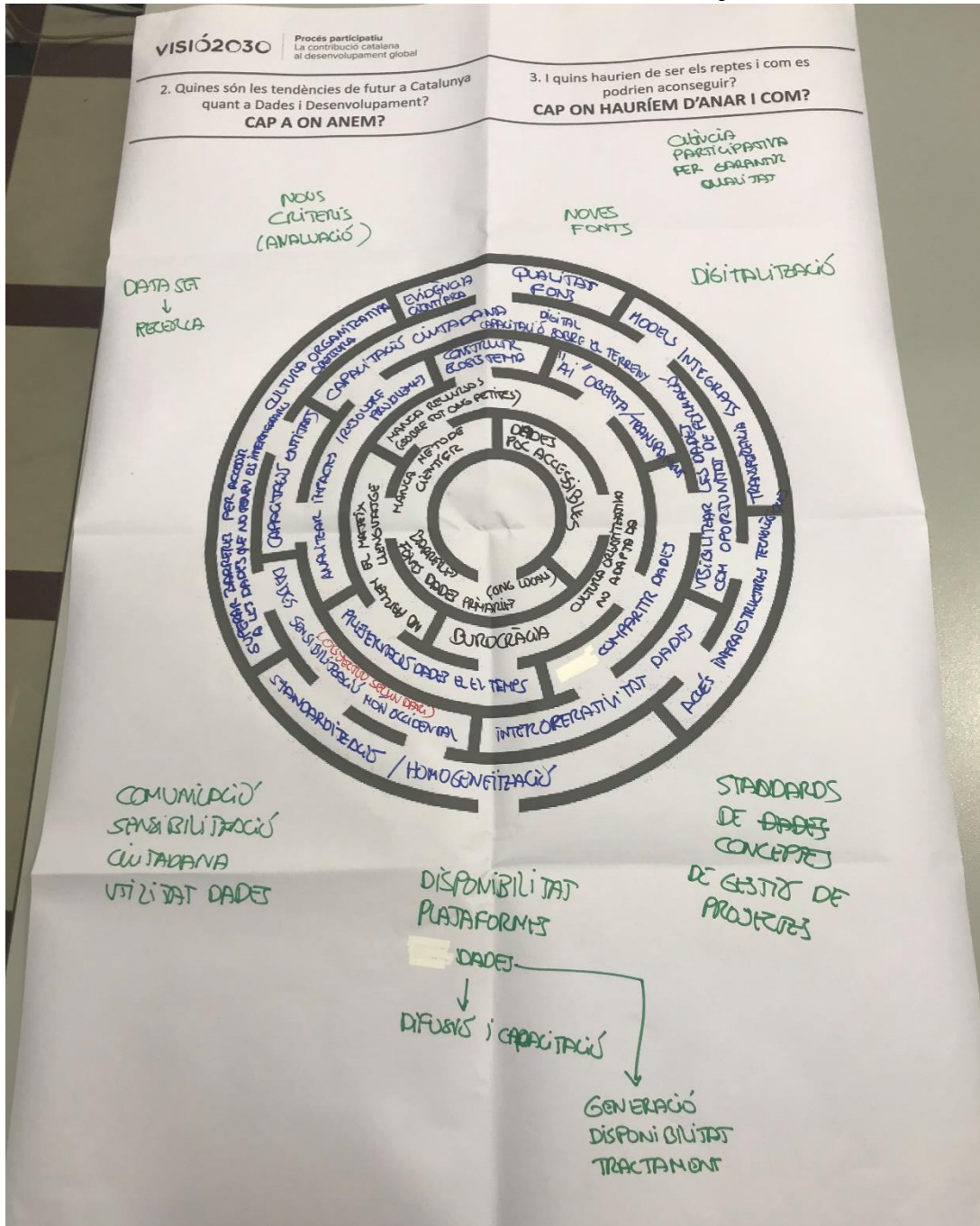
6. Resum de resultats

A continuació, es mostren els mapes visuals fets a mode de conclusió dels dos moments de debat de la sessió.

SITUACIÓ ACTUAL

TENDÈNCIES DE FUTUR NO ADIENTS , REPTES A PLANTEJAR I EINES PER ASSOLIRLOS¹

¹ En negre les tendències no adients a la Visó 2030, en blau els reptes a plantejar i en verd les eines i instruments per assolir-los.

7. Valoració del funcionament de la dinàmica i altres observacions

La dinàmica d'aquesta sessió ha estat particular doncs enlloc de realitzar un debat entorn la situació actual, aquesta s'ha donat a conèixer a través de les ponències que han ocupat la primera part de la sessió.

En la segona part, referent a tendències i reptes de futur, s'ha fet palès que el tema de les Dades no és un tema familiar per a tots els agents relacionats amb la cooperació, fent palesa una manca de coneixement i experiència en aquest àmbit.

A continuació es mostra un núvol elaborat a partir de la qüestió realitzada a les persones assistents: *"Què sentiu en aquest moment, quina paraula definiria millor el vostre sentiment actual després de finalitzada la sessió?"*, que pot servir de visualització del que ha pogut aportar la sessió a nivell personal a les persones assistents.

8. Annexos

8.1 Presentació utilitzada per a la sessió

VISIÓ2030 Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Temes de debat

EIX 1	EIX 2	EIX 3	EIX 4
Visió transformadora <ul style="list-style-type: none"> 1.1. Agendes globals 1.2. Creació de ciutadania global/ Educació per al desenvolupament 1.3. Planeta 1.4. Coherència de polítiques per al desenvolupament 1.5. Enfocament de gènere i Drets Justícia Global - Agenda 2030 1.6. Focus sobre Àfrica 	Noves eines i aliances <ul style="list-style-type: none"> 2.1. Nous Partenariats 2.2. Nous finançaments per al desenvolupament 2.3. Noves eines: esports, cultura i desenvolupament 2.4. Comunitat de professionals del desenvolupament a Catalunya 2.5. Estratègies de les entitats del tercer sector 2.6. Què hem de començar? 	Gestió del coneixement i orientació a resultats <ul style="list-style-type: none"> 3.1. Dades i desenvolupament 3.2. Avaluació i acreditació de resultats 3.3. Recerca i desenvolupament 3.4. Tecnologies 	La política pública: organització i agents <ul style="list-style-type: none"> 4.1. Articulació de les línies estratègiques 4.2. Cooperació i creació de capacitats tècniques 4.3. Administracions públiques catalanes i cooperació al desenvolupament 4.4. Participació en projectes amb finançament d'altres donants 4.5. Transformant els conflictes: Pau i no-violència

Generalitat de Catalunya ceresP 4

VISIÓ2030 Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Dinàmica de la sessió

20 minuts	CONTEXTUALITZACIÓ	1. De què parlem?	
30 minuts	SITUACIÓ ACTUAL	2. Què es fa actualment a Catalunya? Com es fa i qui ho fa?	PLENARI
60 minuts	CAP ON ANEM?	3. Quines són les tendències de futur a Catalunya?	1. DEBAT EN GRUPS
		4. Aquestes serien les tendències que permetrien complir les fites de l'Agenda 2030? Quines s'haurien de variar i cap a on? Què caldria fer per materialitzar-les?	2. PLENARI
5 minuts	CLOENDA I AVALUACIÓ		

Generalitat de Catalunya ceresP 4

VISIÓ2030 Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Dinàmica de la sessió

CAP ON ANEM? CAP ON HAURIEM D'ANAR?

PREGUNTES QUE PODEN DIRIGIR EL DEBAT

- Quin és l'estat de la qüestió global, amb relació a les dades i desenvolupament? Quines possibilitats presenta aquest tema per a la cooperació catalana?
- Com fer de la creació de capacitat en matèria de dades una línia de treball pròpia de la cooperació catalana?
- Quins són els grups d'interès principals a mobilitzar per a aquest objectiu? Quins són els agents públics clau?
- Quins protocols, formes de treball, estàndards, capacitats... haurien d'adoptar les unitats gestores de la cooperació al desenvolupament a Catalunya?

 **Generalitat
de Catalunya** 6

VISIÓ2030 Procés participatiu
La contribució catalana
al desenvolupament global

Avaluació de la sessió

<http://bit.ly/Visio2030>

 **Generalitat
de Catalunya** 6